

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. E quibus authoribus remedia contra Fortunam peti possint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

suas utilitates, commodaque videt, in ipsa cæcitate. Oculos perdidit, inquit ille, cui responsum est: *Quam multis cupiditatibus via incisa est, quam multis rebus carebis, quas ne videres, erudiendi erant. Non intelligis, partem innocentia cæcitatem esse? Huic oculi adulterium monstrant, huic incestum, huic domum, quam concupiscat, huic urbem & mala omnia. Certè oculi irritamenta sunt vitiorum, & scelerum duces. Quæ non sunt accipienda in vituperium Conditoris, cuius admirabile & preciosum opus est oculus; sed ab illis in solatium considerantur, qui infirmitate aut cæcitate oculorum capti, non cæcam Deam id fecisse queruntur; sed ab eodem benefactore vero Deo alijs agnoscunt oculos claudi, alijs aperiri. Paria possunt, de alijs quoque corporum malis cogitari, paria de omni Fortunæ plaga, cuius immortale exemplum in S. Eustachio eiusque omni familia; & recentius, in Sosa eiusque generosa coniuge & toto comitatu, terra marique iactato, historici memorauerunt.*

Quorum omnium inconstantissima felicitas, & toties rediens calamitas palam pronunciat, non in hac vita, sed alibi querendam esse veram felicitatem. *Magna hæc esse existimas, ait Philosophus, quæ relicturus es: & cum proposuisti tibi illam securitatem, ad quam transurus es, retinet te huius vitæ, à qua recessurus es, fulgor, tanquam in sordida & obscura casurum. Erras, Lucili; ex hac vita ad illam ascenditur. Quod interest inter splendorem & lucem, cum hac certam originem habet, ac suam, ille niteat alieno: hoc inter hanc vitam & illam. Hæc quia fulgore extrinsecus veniente percussa est, crassam illi statim umbram faciet, quisquis obstiterit: illa verò suo lumine illustris est. Nequit ergo obscurari. Verè ille ipsa Fortuna cæcior est, qui splendorem luci anteponit; fugit enim lucem, ut diem vesperationes, qui noctu in gladij fulgorem incurrunt. Fallit fulgor, lux ostendit, quod verum est bonum. Et, iudice Augustino, idèò Deus felicitatibus terrenis amaritudines miscet, ut alia queratur felicitas, cuius dulcedo non fallat.*

Senec. lib. de remed. Fortunæ.

XIV.

Senec. lib. I. epist. 21.

S. Aug. l. 2. de Verbis Dom. serm. 29.

C A P V T XXXIII.

Quenam, in Fortuna casibus, è Seneca peti possint, contra impatientiam, remedia?

Vdiuimus Augustinum docentem, quo pacto, humanæ felicitatis iactura parui æstimanda sit; quod etiam Seneca, Plutarchus, Petrarca, Bocatius aliique com-

I.

S f 2

plu-

plures, totis voluminibus, tradiderunt. E quibus tamen non libet, hunc librum distendere; placet tamen bonam partem apponere, ex epistola Senecæ Liberalem consolantis, post urbem patriam eius incendio absumptam. Ex ea epistola hominis Ethnici, licet cognoscere, *Fortuna muneribus utendum, non fidendum*; quia, *leuis magnas opes huc fert & illuc casus*; nec homines tantum, sed totas vrbes abolet. Licet item ex ea epistola discere, qua mentis æquitate, Christiano aduersa sint toleranda, si diuina Religionis luce destituti, cum quaterentur, tam fortiter steterunt. Apparebit etiam, miserum esse, quisquis felicitatem sperat à miseris. Denique constabit, qua ratione animus sit, contra Fortunam, muniendus, qua perinde ut quisque vititur, ita præcellit. Sic ergo scribit Seneca:

II.
Senec. lib. I.
epist. 91.

Liberalis noster nunc tristis est, nunciato incendio, quo Lugdunensis colonia exusta est. Mouere hic casus quemlibet posset, nedum hominem patrie sue amantissimum. Que res efficit, ut firmitatem animi sui quarat, quam videlicet ad ea, que timere posse putabat, exercuit. Hoc verò tam inopinatum malum pene inauditum, non miror si sine metu fuit, cum esset sine exemplo. Multas enim ciuitates incendium vexauit, nullam abstulit. nam etiam ubi hostili manu in tecta ignis missus est, multis locis deficit, & quamuis subinde excitetur, raro tamen sic cuncta depascitur, ut nihil ferro relinquat. Terrarum quoque, vix unquam tam grauis & perniciosus fuit motus, ut tota oppida euerteret. Nunquam denique, tam infestum vlli exarsit incendium, ut nihil alteri superesset incendio. Tot pulcherrima opera, que singula illustrare vrbes singulas possent, vna nox strauit, & in tanta pace, quantum ne bello quidem timeri potest, accidit. Quis hoc credat? ubique, armis quiescentibus, cum toto orbe terrarum diffusa securitas sit, Lugdunum, quod ostendebatur in Gallia, quaritur. Omnibus fortuna, quos publicè afflixit, quod passuri erant, timere permisit. Nulla res magna non aliquod habuit ruinae suae spatium. In hac, vna nox interfuit, inter urbem maximam, & nullam. Denique, diutius illam tibi perijisse, quam perijt, narro.

III.

Hac omnia Liberale nostri affectum inclinant, aduersus sua firmum & erectum, nec sine causa concussus est. Inexpectata plus aggrauant. Nonitas adycit calamitatibus pondus: nec quisquam mortalium non magis, quod etiam miratus est, doluit. Ideo nihil nobis improvisum esse debet. In omnia premitendus est animus: cogitandumque, non quid quid solet, sed quidquid potest fieri. Quid enim est, quod non fortuna, cum voluit